

ihale dava dilekçesinde
“Konu” ile “Netice ve Talep”
bölümlerinde iddialar ayrı
ayrı belirtilmeksizin Kurul
kararının tümünün iptalinin
istenildiği belirtilmişse de,
uyuşmazlığa konu olayın
mahiyetine bakılarak ve dava
dilekçesinin bütünüyle
incelenmesi neticesinde,
davacının kendi menfaatine
aykırı olan, başvuru sahibi
iş ortaklığının teklifinin
değerlendirmeye alınması
yönünde düzeltici işlem
belirlenmesine konu 1. iddia
sebebiyle Kurul kararının
iptalinin istenildiği

anlaşılmaktadır. Bu itibarla, taleple sınırlı olarak inceleme yapılması gerekli iken bu kuralın dışına çıkıldığı, davacının kendi menfaatine olan bir durumun iptalini istemesi gibi bir durumun söz konusu olamayacağı göz ardı edilmek suretiyle inceleme yapılarak hüküm kurulduğu ve netice itibarıyla davaya konu uyuşmazlığın kısmen yanlış nitelendirilmiş olduğu anlaşıldığından, temyize konu Mahkeme kararının, itirazen şikâyet başvurusundaki 2. iddia bakımından davanın

reddine ilişkin kısmının bozulması ve dava konusu olmayan bu kısım hakkında hüküm kurulmaması gerekmektedir(Danıştay K)

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2021/2731 K.

2021/3602 E. ,

.

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2021/3602

Karar No:2021/2731

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Grup Taahhüt A.Ş.

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurumu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:...
sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması
istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü'nce 05/01/2021
tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen ... ihale kayıt
numaralı “24 Aylık Malzemeli Yemek Hazırlama, Pişirme, Dağıtım
ve Sonrası Hizmeti Alımı” ihalesine ilişkin olarak dava dışı
istekli tarafından yapılan itirazın şikâyet başvurusu üzerine

tesis edilen düzeltici işlem belirlenmesine yönelik 07/04/2021 tarih ve 2021/UH.II-784 sayılı Kamu İhale Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; İtirazen şikâyet başvurusundaki 1. iddiaya ilişkin olarak: Başvuru sahibi isteklinin pilot ortağı tarafından sunulan işletme kayıt belgesinde her ne kadar "İşletmenin Faaliyet Konusu: Depo, Gıda Satış ve diğer Perakende Faaliyet Gösteren İşletmeler" olarak belirtilmiş ise de, söz konusu işletme kayıt belgesini düzenleyen Erenler Kaymakamlığı'nın ... tarih ve ... sayılı yazısında "...Yemek Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine ait işletme 'Hazır yemek, tabldot yemek üretimi' faaliyet konusu ile Bakanlığımız Gıda Güvenliği Bilgi Sisteminde aktif olarak kayıtlıdır." ifadelerine yer verildiği, davalı idarece Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan talep edilen görüş yazısında ise "anılan istekli adına düzenlenen ve 'Depo, Gıda Satış ve Diğer Perakende Faaliyet Gösteren İşletmeler' konulu ... kayıt numaralı işletme kayıt belgesi 'Gıda üretimi yapan işletmeler' faaliyet konusunu kapsamaktadır." şeklinde cevap verildiğinin görüldüğü, bu bakımdan anılan isteklinin İdari Şartnamenin 7.1. maddesinin (h) bendinde yer alan kriteri karşıladığı, aksinin kabulünün ihalelerde rekabet ve eşit muamele ilkelerini ihlâl edeceği sonucuna varıldığından, dava konusu Kurul kararında bu iddia yönünden hukuka aykırılık bulunmamıştır.

İtirazen şikâyet başvurusundaki 2. iddiaya ilişkin olarak: İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından iş deneyim belgesi olarak sunulan tek sözleşmede iş sahibinin ... Nak. İnş. Taah. Tur. İlt. Yemek ve Tem. Hiz. Tic. Ltd. Şti. olduğu, şirketin ise ... İnş. Tur. Taş. İlşm. Yemekhane Hiz. Unlu Gıda Mamul. San. Tic. Ltd. Şti. olduğu, buradan hareketle sözleşmeye konu catering işini gerçekleştiren yüklenici durumunda bulunan tarafın ihaleye katılan istekli ... Nak. İnş. Taah. Tur. İlt. Yemek ve Tem. Hiz. Tic. Ltd. Şti. olmadığı, anılan isteklinin işveren konumunda bulunduğu, işi yüklenen tarafın kendisi olmadığı dolayısıyla bu durumun Hizmet Alımı İhaleleri

Uygulama Yönetmeliği'nin 47. maddesine uygun olmadığı sonucuna varıldığından dava konusu Kurul kararında bu iddia yönünden de hukuka aykırılık bulunmamıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, idari şartname ile teklif sahiplerinin yalnızca "gıda üretimi yapan işletmeler" konulu işletme kayıt belgesi sahibi olmasının istenildiği, ihale üstünde kalan isteklinin bu belgeye değil "Depo, Gıda Satış ve Diğer Perakende Faaliyet Gösteren İşletme" belgesine sahip olduğu, söz konusu belgelerin birbirinin yerine sunulamayacağı, dava konusu işleme esas alınan görüş yazının bakanlığın ilgili yönergesine ve önceki görüş yazılarına aykırı olduğu, tabldot yemek ve hazır yemek üretimi yapan işletmelerin Kanun gereği perakende sayılması nedeniyle "Depo, Gıda Satış ve Diğer Perakende Faaliyet Gösteren İşletmeler" olarak değerlendirilmesi gerektiğinin ilgili yönergede belirtildiği, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili görüş yazısı çerçevesinde başvuru sahibi isteklinin pilot ortağı tarafından sunulan işletme kayıt belgesinin idari şartnamenin 7.1. maddesinin (h) bendinde istenilen faaliyet konusunu kapsadığı ve ihalede istenilen kriterleri karşıladığının anlaşıldığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kısmen reddi ve kısmen kabulüyle Mahkeme kararının itirazın şikâyet başvurusundaki 1. iddia yönünden davanın reddine ilişkin kısmının onanmasına; 2. iddia yönünden davanın reddine ilişkin kısmının ise bozulmasına ve dava konusu olmayan bu kısım hakkında hüküm kurulmamasına karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

ESAS YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY :

Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü'nce 05/01/2021 tarihinde açık ihale usulü ile "24 Aylık Malzemeli Yemek Hazırlama, Pişirme, Dağıtım ve Sonrası Hizmeti Alımı" ihalesi gerçekleştirilmiştir.

İhaleye 14 istekli katılmış, dava dışı ... Yemek Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi – ... Enerji ve Yatırım A.Ş. İş Ortaklığı'nın teklifi değerlendirme dışı bırakılmış, dava dışı ... Nak. İnş. Taah. Tur.İlt. Yem. ve Tem. Hiz. Tic. Ltd. Şti. ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak, davacı şirket ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlenmiştir.

... – ... İş Ortaklığı tarafından yapılan itirazın şikâyet başvurusu sonucunda alınan 07/04/2021 tarih ve 2021/UH.II-784 sayılı Kurul kararıyla, başvuru sahibinin teklifinin değerlendirmeye alınması, ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibinin teklifinin ise değerlendirme dışı bırakılması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi yönünde düzeltici işlem belirlenmesine karar verilmesi üzerine anılan Kurul kararının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, idarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri

ihlâl edilenler tarafından iptal davası açılabilceği kurala bağlandığından, idari işlemler dolayısıyla menfaati ihlâl edilen kimseler tarafından işlemin iptali istemiyle dava açılabilceği açıktır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Taleple bağlılık ilkesi" bağlıklı 26. maddesinin 1. fıkrasında, "Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir." kuralı yer almaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

1. Temyize konu Mahkeme kararının, başvuru sahibinin 1. iddiası yönünden itirazen şikâyet başvurusunun kabulü ve ... – ... İş Ortaklığı'nın teklifinin değerlendirmeye alınmasına ilişkin Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine ilişkin kısmı incelendiğinde;

İdare ve vergi mahkemelerinin nihaî kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın bu kısmı usul ve hukuka uygun olup temyiz dilekçesinde ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

2. Temyize konu Mahkeme kararının, başvuru sahibinin 2. iddiası yönünden itirazen şikâyet başvurusunun kabulü ve ... şirketinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına ilişkin Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine ilişkin kısmı incelendiğinde:

"Davacının, bir davayı açmakta hukukî yararı (menfaati) bulunmalıdır. Buna, hukukî korunma (himaye) ihtiyacı da denir. Yani, davacının mahkemeden hukukî korunma (himaye) istemesinde, korunmaya değer bir yararı olmalıdır. Davacının dava hakkına sahip olması, dava açabilmesi için yeterli değildir. Bundan başka, davacının dava açmakta hukukî bir yararının bulunması gerekir, yani, dava hakkı, hukukî yarar ile sınırlıdır.

Davacı, iddiasının (davasının) dayanağı olan bütün vakıaların

(olayların) sıra numarası altında açık özetlerini dava dilekçesine yazmalıdır. Bunlar dava dilekçesindeki talep sonucunun dayanağı olan ve bu talep sonucunu haklı göstermeye elverişli bulunan vakıalardır. Hukukumuzda dava sebebi, davacının davasını dayandırmış olduğu vakıalardır.

Talep sonucunun çok açık olmaması hâlinde, onu dava dilekçesinin diğer bölümlerinde yazılanların ışığı altında bir yoruma tâbi tutarak, davacının bu dava ile neyin hüküm altına alınmasını istediği tespit edilmelidir.” (KURU Baki, Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6. Baskı, Şubat 2001, İstanbul, Cilt II, s. 1363, 1364, 1577, 1588, 1590, 1608)

Dosyanın incelenmesinden, 25/01/2021 tarihli ihale komisyonu kararıyla teklifi değerlendirme dışı bırakılan ... – ... İş Ortaklığı tarafından itirazın şikâyet başvurusunda bulunulması üzerine davaya konu Kurul kararının alındığı; itirazın şikâyet başvurusundaki iddialardan birincisinin anılan şirketin kendi teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasının yerinde olmadığı yönünde olduğu, Kurul tarafından bu iddia yönünden başvurunun kabul edildiği; ikincisinin ise ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenen ... şirketinin teklifinin uygun olmadığına ilişkin olarak ileri sürülen iddia olduğu, Kurul tarafından bu iddianın da yerinde olduğu sonucuna varılarak anılan isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi yönünde düzeltici işlem belirlenmesine karar verilmesi üzerine, davacı şirket tarafından davaya konu Kurul kararının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Davacının, dava dilekçesi incelendiğinde, Kurul kararındaki 2. iddia yönünden herhangi bir hukuka aykırılık iddiasında bulunulmadığı, kaldı ki 2. iddia yönünden başvurunun kabul edilmiş olmasının davacının da menfaatine olduğu, başka bir anlatımla, kendi lehine olan bir durumun iptali için dava açmasının beklenemeyeceği açık olmasına karşın, temyize konu Mahkeme kararında taleple bağlılık ilkesine aykırı olarak ve menfaat teorisine göre davacının kendi lehine olan bir durumun iptali için dava açmayacağı göz önüne alınmadan itirazın

şikâyet başvurusundaki 2. iddia bakımından da hüküm kurulduğu görülmektedir.

Her ne kadar davacı tarafından dava dilekçesinde "Konu" ile "Netice ve Talep" bölümlerinde iddialar ayrı ayrı belirtilmeksizin Kurul kararının tümünün iptalinin istenildiği belirtilmişse de, uyuşmazlığa konu olayın mahiyetine bakılarak ve dava dilekçesinin bütünüyle incelenmesi neticesinde, davacının kendi menfaatine aykırı olan, başvuru sahibi iş ortaklığının teklifinin değerlendirmeye alınması yönünde düzeltici işlem belirlenmesine konu 1. iddia sebebiyle Kurul kararının iptalinin istenildiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, taleple sınırlı olarak inceleme yapılması gerekli iken bu kuralın dışına çıkıldığı, davacının kendi menfaatine olan bir durumun iptalini istemesi gibi bir durumun söz konusu olamayacağı göz ardı edilmek suretiyle inceleme yapılarak hüküm kurulduğu ve netice itibarıyla davaya konu uyuşmazlığın kısmen yanlış nitelendirilmiş olduğu anlaşıldığından, temyize konu Mahkeme kararının, itirazen şikâyet başvurusundaki 2. iddia bakımından davanın reddine ilişkin kısmının bozulması ve dava konusu olmayan bu kısım hakkında hüküm kurulmaması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kısmen reddine,
2. ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının 1. iddia yönünden davanın reddine ilişkin kısmında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan Mahkeme kararının bu kısmının ONANMASINA,
3. Davacının temyiz isteminin kısmen kabulüne; Mahkeme kararının 2. iddia bakımından davanın reddine ilişkin kısmının 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesi uyarınca BOZULMASINA, dava konusu olmayan bu kısım hakkında hüküm kurulmamasına,
4. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,
5. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,
6. Kullanılmayan ...-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi

hâlinde davacıya iadesine,

7. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,

8. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 08/09/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.